

Kanton Bern
Canton de Berne

hallo-bern.ch
salut-berne.ch

Партнерські відносини та діти

Партнерство

Права та обов'язки батьків

Бути батьками

Догляд за дитиною

Возз'єднання сім'ї

Конфлікти

hallo-bern.ch

Інформація для гарного початку на новому місці проживання
Партнерські відносини та діти

Партнерство

В Швейцарії визнані різні форми спільного життя. Для укладення шлюбу необхідно досягнути щонайменше 18 років. Подружжя — юридично рівні учасники.

Спільне життя

За останні декілька десятиліть форми спільного життя в Швейцарії значно змінилися. Часто неодружені пари живуть разом (конкубінат) і мають спільних дітей. Відсутній чіткий розподіл ролей між партнерами (чоловік/дружина). Одностатеві партнерства також прийняті та визнані юридично.

Шлюб і зареєстроване партнерство

В Швейцарії необхідно досягнути 18-річного віку для укладення шлюбу. Якщо ви бажаєте одружитися, ви маєте зареєструватися у місцевому відділі реєстрації актів цивільного стану (РАЦС) та подати заяву. Потім відділ РАЦС розпочинає процедуру підготовки до реєстрації шлюбу. При цьому перевіряється шлюбна дієздатність партнерів. Після завершення підготовки до реєстрації шлюбу весілля має відбутися протягом 3 місяців. Компетентний відділ реєстрації актів цивільного стану надає детальнішу інформацію про порядок і необхідні документи. Якщо одна з осіб все ще мешкає за кордоном, можна подати заяву на в'їзд в країну для підготовки до весілля. Одностатеві пари могли б ще до 30 червня 2022 року зареєструвати своє партнерство, що дає такі самі права та обов'язки, що й шлюб. З 1 липня 2022 року одностатеві пари можуть також одружуватися. Зареєстроване партнерство, яке було оформлено раніше, можна змінити на шлюб.

Права та обов'язки

Відповідно до закону подружжя мають однакові права та обов'язки, рівноправні у шлюбі. Обидва з подружжя мають одружуватися з власної волі. Якщо органи влади дізнаються про те, що когось примусили до укладання шлюбу (примусовий шлюб), вони можуть визнати шлюб недійсним і притягнути до відповідальності тих, хто застосував примус. Якщо ви вважаєте, що вас примусили до шлюбу або примушують продовжувати перебування у шлюбних відносинах, ви маєте звернутися по допомогу. Звернутися можна до консультаційних центрів з питань допомоги жертвам або консультаційного центру з питань примусу до шлюбу (0800 800 007).

Планування сім'ї

У різних регіонах кантону Берн є консультаційні центри, які спеціалізуються на таких питаннях, як планування сім'ї, вагітність і статеві стосунки. У центрах можна конфіденційно та безкоштовно отримати інформацію на такі теми, як контрацепція, сексуальні проблеми, небажана вагітність або захворювання, що передаються статевим шляхом. Вони проводять консультації для майбутніх батьків та осіб з дітьми.

Розлучення

Розлучення можуть вимагати обидва або лише один з подружжя. Рішення про розлучення приймають регіональні суди. Шлюби, укладені за кордоном, також можуть бути розірвані за законодавством Швейцарії. Для цього необхідно мати основне місце проживання в Швейцарії і прожити тут не менше одного року. Розлучення може вплинути на статус проживання або поточну процедуру надання громадянства. Від багатьох факторів залежить, чи зможуть іноземні громадяни залишитися в Швейцарії після розлучення. Стосовно жертв домашнього насильства застосовуються особливі правила. За більш детальною інформацією щодо розлучення можна звернутися до консультаційного центру з питань укладення шлюбу та питань сім'ї або до юридичного консультаційного центру.

Додаткова інформація (посилання, адреси, брошури, листівки)

www.hallo-bern.ch/uk/partnership-and-children/partnerstvo

Права та обов'язки батьків

У разі народження дитини необхідно одразу зареєструвати народження у відділі реєстрації актів цивільного стану. В одружених пар питання опіки вирішується автоматично, неодружені пари повинні самостійно про це подбати.

Реєстрація народження дитини

Народження кожної дитини необхідно зареєструвати в регіональному відділі реєстрації актів цивільного стану. Увага! Компетентний відділ реєстрації актів цивільного стану визначається місцем народження дитини, а не місцевою комуною батьків. Якщо пологи відбуваються в лікарні зазвичай вона передає документи до компетентного відділу реєстрації актів цивільного стану. Якщо пологи відбуваються не в лікарні (наприклад, вдома), народження дитини необхідно зареєструвати протягом 3 днів самостійно. Компетентний відділ реєстрації актів цивільного стану надає інформацію щодо необхідних документів. Народжені у Швейцарії діти не набувають автоматично громадянство Швейцарії.

Визнання батьківства

У разі народження дитини в одруженої пари чоловік вказується як батько автоматично. Якщо чоловік сумнівається в тому, що він є батьком, він може оскаржити батьківство в судовому порядку. Якщо батьки не одружені, батько дитини не може бути автоматично зареєстрований як батько. До або після народження дитини він може визнати її у регіональному відділі реєстрації актів цивільного стану, що належить до його місцевої комуни (визнання батьківства). Якщо батько відмовляється визнавати свою дитину, мати може вимагати визнання в суді.

Батьківська опіка

Батьки мають право та обов'язок піклуватися про добробут своїх дітей (батьківська опіка). Сюди належить, наприклад, виховання або фінансове утримання. Батьки — законні представники своїх дітей до досягнення ними 18-річного віку. Якщо батьки одружені, вони автоматично отримують однакові права та обов'язки стосовно дитини. Якщо батьки не одружені, батько повинен спочатку визнати дитину. Після цього батьки можуть добровільно подати письмову заяву щодо спільної батьківської опіки (gemeinsame elterliche Sorge | Autorité parentale conjointe). Цю заяву можна подати у регіональний відділ реєстрації актів цивільного стану паралельно із заявою про визнання батьківства або пізніше до відомства захисту інтересів дітей і дорослих (Kindes- und Erwachsenenschutzbehörde, KESB) при цивільному суді округу. Якщо неodrжені батьки розходяться у поглядах щодо права опіки, це питання має вирішувати відомство захисту інтересів дітей і дорослих. Якщо ви маєте питання або потребуєте підтримки, ви можете звернутися до місцевого відомства захисту інтересів дітей і дорослих. Консультаційні центри з питань виховання дітей або сімейні консультаційні центри.

Утримання

Якщо батьки розлучені, вони обидва зобов'язані утримувати дитину (Unterhalt). Тому вони повинні урегулювати між собою питання фінансового утримання дитини та догляду за нею. Сплата коштів на утримання розподіляється між батьком і матір'ю. Чи повинен кожен з батьків сплачувати кошти та в якому розмірі, залежить від його економічного становища та частки участі в догляді за дитиною. Якщо досягнути домовленості неможливо, можна звернутися до суду. У разі офіційного розлучення або окремого проживання розмір аліментів встановлюється через суд. Якщо партнер, який зобов'язаний сплачувати аліменти, не здійснює сплату, можна подати заяву до місцевої комуни щодо отримання допомоги (Inkassohilfe | aide au recouvrement). Вона допомагає в тому, щоб вимагати аліменти та (або) виплачує аліменти авансом, якщо існує право на їх отримання (Alimentenbevorschussung).

Додаткова інформація (посилання, адреси, брошури, листівки)

www.hallo-bern.ch/uk/partnership-and-children/prava-ta-oboviazky-batkiv

Бути батьками

Виховання дитини — серйозна справа. Більшість батьків час від часу запитують себе, що буде добре для їх дитини. Обмін думками з іншими батьками може бути дуже цінним. Крім того, існують різні консультаційні центри, які надають допомогу.

Пункти зустрічі

Існує широкий вибір пропозицій для батьків, які хочуть обмінюватися думками з іншими батьками або разом зі своєю дитиною брати участь в заходах. Деякі пропозиції спеціально розраховані на те, щоб налагодити контакт між батьками зі Швейцарії і батьками з інших країн.

Існує також багато пропозицій для дітей, під час відвідання яких батьки також можуть познайомитися один з одним. Гімнастика для батьків і дітей (MuKi-/VaKi-/EIKi-Turnen) пропонує ігри, розваги та вправи для батьків з маленькими дітьми.

Гімнастика пропонується в більшості комун.

У сімейних центрах проводяться різні заходи для батьків і дітей. В безоплатних пунктах зустрічей консультаційної служби для батьків ви можете зустрічатися з іншими батьками, налагоджувати контакти та використовувати приміщення для годування грудьми, зважування, читання та ігор.

У бібліотеках є пропозиції для маленьких і старших дітей та їх батьків.

У будь-якому випадку варто поцікавитися в місцевих комунах щодо різних пропозицій в регіоні.

Освіта для батьків

У кантоні Берн батьки можуть відвідувати курси, присвячені найрізноманітнішим темам. Існують курси, що спеціально розраховані на потреби мігрантів. Такими є, наприклад, курси щодо шкільної освіти Швейцарії. Викладання на деяких курсах проводиться також іноземними мовами. Інформацію щодо пропозицій можна отримати на кантональному сімейному порталі, а також у школах або місцевих комунах. Є також багато пропозицій з питань підготовки до пологів і допомоги у пологах. Під час безоплатних групових консультацій в консультаційній службі для батьків ви можете обговорити актуальні сімейні теми, отримати цінні поради фахівців та налагодити нові контакти в своєму регіоні.

Консультації з питань виховання дітей

Wer Fragen zur Erziehung der Kinder hat, kann sich an verschiedene Beratungsstellen wenden. In allen Regionen gibt es FamilienErziehungsberatungsstellen. Sie bieten im Auftrag des Kantons kostenlose Beratung für Familien mit Kindern an. Weiter bieten die Mütter- und Väterberatungen (Mütter- und Väterberatung|Centre de puériculture) in verschiedenen Gemeinden ihre Hilfe an, auch zu Fragen der Säuglingspflege. Beim Elternnotruf beraten Fachleute Eltern am Telefon oder per E-Mail (Telefon 0848 35 45 55 (Festnetztarif), www.elternnotruf.ch).

Консультаційна служба для матерів та батьків

Консультаційна служба для батьків пропонує безоплатні консультації щодо харчування, догляду, розвитку та навчання дітей віком від 0 до 5 років. Консультація відбувається в консультаційному центрі, телефоном або онлайн. Якщо у вас є мовні труднощі, звертайтеся – ми знайдемо рішення!

Інформація про консультаційну службу для матерів та батьків 16-ма мовами
Довідки та реєстрація: 031 552 16 16

Додаткова інформація (посилання, адреси, брошури, листівки)

www.hallo-bern.ch/uk/partnership-and-children/buty-batkamy

Догляд за дитиною

Щоб батьки та матері після народження дитини знов могли повернутися до роботи, кантон Берн забезпечує різні можливості щодо догляду за дитиною. Є різні пропозиції, наприклад, дитячі садки, фахівці з денного догляду та денні школи. Більшість з них — на платній основі. Але у разі отримання ваучерів на догляд за дитиною (Betreuungsgutscheine), треба буде платити менше.

Дитячі садки

У дитячих садках за дітьми доглядають цілий день. Більшість пропозицій розраховані на дітей віком від 3 місяців до шкільного віку. У деяких дитячих садках пропонується також догляд за дітьми шкільного віку (до та після школи та в обідній час). Оскільки у більшості випадків черги достатньо довгі, батьки повинні реєструвати дитину якомога раніше. Вартість послуг у дитячих садках може коливатися. Багато місцевих комун покривають частину витрат: вони видають батькам ваучери на догляд за дитиною. У деяких випадках може знадобитися підтвердження. Дитячі садки або місцеві комуни надають інформацію про можливості реєстрації і вартість.

Ігрові групи

Перед тим, як піти до школи, багато дітей відвідують ігрові групи (Spielgruppe). Там збираються діти віком від 3 років без батьків для спільних ігор, виготовлення поробок тощо у супроводі навченого керівника. Відвідування ігрової групи є добровільним. Ігрова група — це ідеальна можливість і мовне середовище саме для дітей, які вдома не розмовляють німецькою або французькою мовою. Це полегшує вступ до школи. Ігрові групи є у багатьох комунах, інформацію щодо ігрових груп можна дізнатися у місцевій комуні.

Група подовженого дня та спільні обіди для дітей

Деякі школи пропонують догляд після закінчення уроків. Це залежить від кількості бажаючих. У школах з групою подовженого дня школярі можуть, залишатися у школі, наприклад, після обіду. Вони також обідають у школі. Після школи вони можуть виконувати домашні завдання під наглядом. До початку уроків діти можуть перекусити, пограти та почитати. Ці послуги повинні сплачуватися батьками. Тарифи часто залежать від рівня доходів батьків. Дитина може відвідувати групу продовженого дня протягом одного або декількох днів.

Денні сім'ї

Денні сім'ї — сім'ї, які приймають до себе дітей у певний час доби (зазвичай протягом усього дня). Ця послуга догляду за дітьми користується популярністю у батьків, які працюють. Існують агентства, які можуть допомогти у пошуку відповідної денної сім'ї і надають інформацію про стандартні тарифи.

Няні та надзвичайні ситуації

У Швейцарії часто наймають навіть підлітків в якості няні на вечір або на вихідні. Швейцарський Червоний Хрест Берн (SRK) має в своєму розпорядженні перелік агентств з підбору нянь, які закінчили курси. Зазвичай підліткам оплачують їх роботу. У непередбачуваних надзвичайних ситуаціях Швейцарський Червоний Хрест Берн (SRK) також пропонує невідкладний догляд за дітьми. Наприклад, одному з батьків необхідно поїхати до лікарні, а дитину немає на кого залишити. Догляд здійснюється на платній основі, проте деякі медичні страхові компанії беруть на себе витрати.

Додаткова інформація (посилання, адреси, брошури, листівки)

www.hallo-bern.ch/uk/partnership-and-children/dohliad-za-dytynoi

Возз'єднання сім'ї

Члени сімей осіб, які мешкають в Швейцарії, за певних обставин також можуть переїхати до Швейцарії. Якщо родичі або знайомі хочуть приїхати в гості, вони повинні подати заяву на отримання гостьової візи залежно від країни походження.

Возз'єднання сім'ї

Загалом існує можливість того, що члени родини (прямі родичі або один з подружжя) осіб, що мешкають тут, також можуть переїхати до Швейцарії (возз'єднання сім'ї). Від громадянства та статусу перебування заявника залежить те, стосовно яких членів родини можна подати заяву. До осіб з тимчасовим прийомом (посвідчення F) за певних обставин також можуть переїхати члени родин. Інформацію щодо вимог, необхідних для возз'єднання сім'ї, рекомендують заздалегідь дізнатися у фахівця. Таку інформацію можна отримати в службі надання адміністративних послуг (Amt für Bevölkerungsdienste, ABEV), місцевій комуні або в осередках з питань інтеграції. Заяву про возз'єднання сім'ї треба подавати у кантональну міграційну службу. Мешканці міст Берн, Біль і Тун мають подавати заяву до міського відділу реєстрації мешканців. Увага! Заяву щодо возз'єднання сім'ї необхідно подати протягом певного періоду часу (зазвичай від 1 до 5 років після в'їзду). Цей період коротший стосовно дітей, аніж стосовно дорослих (наприклад, один з подружжя).

Підготовка до одруження

Той, хто мешкає в Швейцарії та хоче одружитися з партнером із-за кордону, може подати заяву для отримання дозволу на в'їзд для неї або нього з метою підготовки до одруження. Цей дозвіл надає партнеру можливість приїхати в Швейцарію до одруження та одружитися тут. Інформацію щодо необхідних документів і перебіг процедури можна дізнатися в міграційній службі.

Віза для в'їзду

Громадянам багатьох країн непросто отримати візу для в'їзду в Швейцарію, щоб, наприклад, відвідати родичів. Від особи, яка мешкає тут, може знадобитися лист-запрошення та (або) гарантія щодо фінансового забезпечення (заява про взяття зобов'язань). Представництво Швейцарії за кордоном приймає рішення щодо заяви та надає інформацію про необхідні документи та точний перебіг процедури. Інформацію також можна отримати в кантональній службі надання адміністративних послуг (ABEV).

Kanton Bern
Canton de Berne

hallo-bern.ch
salut-berne.ch

Додаткова інформація (посилання, адреси, брошури, листівки)

www.hallo-bern.ch/uk/partnership-and-children/vozyyednannia-simy

hallo-bern.ch

Інформація для гарного початку на новому місці проживання
Партнерські відносини та діти

Конфлікти

У разі виникнення конфліктів у партнерських або сімейних стосунках надають допомогу різні консультаційні центри. Забороняється насильство в родинях або між подружжям.

Конфлікти в партнерських стосунках

У разі виникнення конфліктів у партнерських стосунках партнери можуть звернутися за професійною допомогою (сімейні консультації). Спеціальні консультаційні центри допоможуть знайти рішення. Перші бесіди зазвичай проводяться безкоштовно або зі знижкою. У кожному регіоні є відповідальний за це консультаційний центр.

Конфлікти в сім'ї

У сім'ях з дітьми іноді можуть виникати важкі ситуації, які є стресовими як для батьків, так й для дітей. У будь-якому випадку батькам рекомендується звернутися за допомогою, якщо вони розгубилися. У сімейних консультаційних центрах (Familienberatungsstelle | service de consultation familiale) можна отримати персональну консультацію. На гарячій лінії для батьків фахівці можуть надати консультацію по телефону або електронною поштою батькам, які мають питання щодо виховання або догляду за дітьми (телефон 0848 35 45 55, тариф стаціонарної мережі, www.elternnotruf.ch). Діти та підлітки можуть звернутися на гарячу лінію для дітей по телефону, за допомогою електронної пошти, SMS-повідомлення або чата (телефон 147, безкоштовно, www.147.ch).

Домашнє насильство

Насильство в сім'ї — кримінальний злочин. Будь-хто, хто застосовує насильство, притягується до відповідальності — незалежно від ступеня тяжкості насильства. Не має значення, чи спрямоване насильство проти жінки, чоловіка або дітей. Органи влади повинні вжити заходів за власною ініціативою, коли дізнаються про насильство в сім'ї. Для жертв насильства існують безкоштовні та конфіденційні пропозиції з підтримки. В спеціальних житлових приміщеннях (притулок для жінок або чоловіків) жінки або чоловіки з дітьми можуть знайти тимчасовий притулок. До трьох притулків для жінок (регіон Берн, Біль і Тун) можна дзвонити цілодобово (гаряча лінія AppElle!: 031 533 03 03). Консультанти-жінки надають безкоштовні та анонімні консультації жінкам, які опинилися у скрутному становищі. Вони також пропонують захист і притулок. Діти та підлітки можуть звернутися на гарячу лінію для дітей (телефон 147, безкоштовно, www.147.ch). Той, хто відчуває загрозу з боку члена родини, має зателефонувати до поліції (телефон 117). Поліція може вигнати особу, яка застосовує насильство або погрожує ним, з квартири або будинку на тривалий період часу.

Додаткова інформація (посилання, адреси, брошури, листівки)

www.hallo-bern.ch/uk/partnership-and-children/konflikty